

Sygn. akt: III U 698/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2013 r. w Ostrołęce

sprawy z odwołania K. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 26.03.2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje K. P. prawo do emerytury począwszy od dnia 01.03.2013r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt III U 698/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26.03.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił K. P. prawa do emerytury.

K. P. wniósł odwołanie od tej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że K. P. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

w dniu 11.03.2013r. K. P. złożył w Oddziale ZUS wniosek o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Po rozpoznaniu tego wniosku ZUS uznał, że K. P. osiągnął wymagany wiek emerytalny 60 lat, na dzień 01.01.1999r. legitymuje się on łącznym stażem pracy 26 lat, 6 miesięcy i 24 dni okresów składkowych i nieskładkowych, lecz nie przepracował 15 lat w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie zaliczył odwołującemu się do pracy w szczególnych warunkach żadnego okresu.

K. P. urodził się dnia (...), zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest **art.184** ustawy o **emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń** (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze** (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołujący zgromadził 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności czy pracował w szczególnych warunkach w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w okresie od dnia 16.04.1973r. do dnia 25.11.1992r. i od dnia 1.10.1993r. do dnia 31.12.1998r.

Na okoliczność pracy w tym zakładzie K. P. złożył do ZUS świadectwo pracy z dnia 18.12.2000r., z którego wynika, iż w okresie od dnia 09.08.1971r. do dnia 19.11.2000r. pracował na stanowisku robotnik, cieśla (k.9 a.e.). Ponadto K. P. złożył świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach poświadczające, iż w okresie od 16.04.1973r. do 25.11.1992r. i od 01.10.1993r. do 19.11.2000r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy montażu konstrukcji na stanowisku cieśla wymienionym w wykazie A, dziale V poz. 5 pkt 3 stanowiącym załącznik 1 do Zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty.

ZUS nie zaliczył tego okresu K. P. do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach z uwagi na błędy formalne świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. ZUS stwierdził bowiem, że w w/w rozporządzeniu zapisano „prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości”, natomiast w świadectwie zapisano odwołującemu „przy montażu konstrukcji”. Nadto stanowisko pracy odwołującego określone jako „cieśla” jest zdaniem ZUS niedokładnie określone, bo w zarządzeniu resortowym stanowisko określone jest jako „cieśla wykonujący prace na wysokości”.

Celem ustalenia charakteru pracy odwołującego w spornym okresie Sąd przeprowadził dowód z zeznań świadków, odwołującego oraz z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych.

Z zeznań świadków W. D.(k.38v), J. W.(k.38v) oraz odwołującego K. P.(k.39) wynika, że K. P. bezpośrednio po zatrudnieniu się pracował jako pracownik budowlany, a następnie został skierowany na kurs przyzakładowy jako cieśla i po jego zakończeniu cały czas do końca zatrudnienia pracował jako cieśla na wysokości. Jego praca polegała na szalowaniu stropów i wieńców w budowanych zakładach produkcyjnych. Z ich zeznań wynika, że w krótkim czasie od rozpoczęcia budowy – prace przenosiły się na wysokość około 3 metrów i sukcesywnie wysokość, na której pracował odwołujący, podwyższała się. Na poziomie „o” ustawiane były bowiem stemple o wysokości 3 metrów i do obowiązków cieśli, w tym odwołującego, należało umocowanie stempli, aby się chwiały i stały w miejscu, a następnie na wysokości około 3 metrów przybijali tzw. rygi, na których następnie deskowali lub kładli blaty. Po tym – zbrojarze wykonywali

na tym zbrojenia i wylewali żelbeton. Gdy on zastygł, to cieśle musieli dokonać rozszalowania, a następnie wykonywali kolejny poziom na wysokości 3-4 metrów od poprzedniego - aż do wieńca. Ponadto odwołujący uczestniczył w budowie silosów na cement w zakładzie w M., gdzie pracował na wysokości 50 metrów. Nadto z ich zeznań wynika, że pracowali na wysokości praktycznie bez żadnego zabezpieczenia. Gdy K. P. wyjeżdżał za granicę do ZSRR, NRD i CSRS, to także wykonywał pracę cieśli na wysokości.

Sąd dał wiarę zeznaniom tych świadków i odwołującego co do tego, że w okresie od 16.04.1973r. do 25.11.1992r. i od 01.10.1993r. do 31.12.1998r. odwołujący pracował jako cieśla na wysokości. Świadkowie są osobami, które pracowały z odwołującym w tym samym okresie. Świadek W. D. był także cieślą, a J. W. był robotnikiem budowlanym wykonującym prace murarskie i betoniarskie. Nadto ich zeznania w tym zakresie znajdują potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych odwołującego.

Z dokumentów tych wynika bowiem, że K. P. pracował w tego pracodawcy od dnia 09.08.1971r. do dnia 19.11.2000r. Z informacji udzielonej Powiatowemu Sztabowi Wojskowemu z dnia 03.05.1974r. znajdującej się w aktach osobowych odwołującego wynika, że K. P. przebywał na umowie kontraktowej w NRD od dnia 04.12.1972r. do 03.12.1975r. jako cieśla. Następnie w umowie o pracę eksportową zawartą na czas określony w CSRS od dnia 15.11.1978r. do dnia 31.05.1979r. także stwierdzono, że będzie pracował na stanowisku cieśli. W umowie z dnia 23.11.1982r. na czas określony w ZSRR od dnia 29.11.1982r. do dnia 30.04.1983r. również powierzono mu stanowisko cieśli. Kolejna umowa na pracę w ZSRR w okresie od 05.10.1983r. do 30.04.1984r. także określała stanowisko pracy K. P. jako cieśle. Niezwykle istotna jest treść znajdująca się w zaświadczeniach lekarskich, z których wynika, że odwołujący mógł wykonywać prace jako cieśla na wysokości. Z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wynika także, że w okresie od dnia 26.11.1982r. do dnia 30.09.1993r. odwołujący przebywał na urlopie bezpłatnym. Natomiast ze świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach wynika, że w okresie od dnia 16.04.1973r. do dnia 25.11.1992r. i od dnia 01.10.1993r. do dnia 19.11.2000r. pracował jako cieśla przy montażu konstrukcji.

W oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd uznał, że początkowo odwołujący pracował jako pracownik budowlany, a od dnia 16.04.1973r. pracował jako cieśla na wysokości. Sąd uznał, że K. P. w okresie od dnia 16.04.1973r. do dnia 25.11.1992r. (19 lat, 7 miesięcy, 10 dni) oraz od dnia 01.10.1993r. do dnia 31.12.1998r. (5 lat i 3 miesiące) pracował w warunkach szczególnych. Jest to okres wynoszący 24 lata, 10 miesięcy i 10 dni. Jest to stanowisko pracy wyszczególnione w wykazie A, dziale V, poz.5 w/w rozporządzenia, czyli prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości. W Zarządzeniu nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983r. – w ramach tych prac wyszczególniona jest w wykazie A, dział V, poz. 5 pkt 3 praca cieśli wykonującego prace na wysokości.

Odwołujący spełnia także pozostałe warunki konieczne do uzyskania emerytury – ma staż ogólny wynoszący 25 lat, złożył wraz z wnioskiem o emeryturę oświadczenie o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku OFE na dochody budżetu Państwa i dnia 15.01.2013r. ukończył 60 lat.

Z tych względów Sąd uznał, że K. P. spełnił wszystkie przesłanki do uzyskania prawa do emerytury w oparciu o art.184 powoływanej na wstępie ustawy i przyznał mu prawo do emerytury począwszy od dnia 01.03.2013r. stosownie do treści art.129 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję na mocy **art.477¹⁴§2 k.p.c.**

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności. Odwołujący się K. P. złożył do ZUS świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w Kablobetonie, jednakże istniały rozbieżności w treści świadectwa pracy i świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Ocena, czy odwołującemu należy zaliczyć do pracy w szczególnych

warunkach sporny okres wymagała przeprowadzenia szerszego postępowania dowodowego, co możliwe było dopiero przed Sądem.

Wobec powyższego w tym zakresie Sąd orzekł na mocy **art.118 ust.1 a** w/w ustawy.